

23. septembar 2020.

Tri izložbe Jevrejskog muzeja u Beču

Ove jeseni Jevrejski muzej u Beču pripremio je tri nove izložbe koje se bave različitim aspektima života jevrejske zajednice za vreme Drugog svetskog rata. Prva izložba se bavi jednim od tvoraca austrijskog Ustava koji je bio jevrejskog porekla, druga tematizuje bekstvo bečkih Jevreja u Šangaj dok treća izložba obrađuje priču o osnivanju prvog ženskog cionističkog udruženja u Beču.

„Hans Kelzen i elegancija austrijskog Ustava“

Povodom stogodišnjeg jubileja od nastanka Ustava Republike Austrije Jevrejski muzej posvetio je izložbu životu i delu jednog od njegovih tvoraca. Hans Kelzen (1881-1973) važi za jednog od najznačajnijih pravnika 20. veka i dao je važan doprinos izradi ustava koji je u najvećoj meri očuvan do danas.

Prvi austrijski kancelar Karl Renner zadužio je nakon raspada Austro-Ugarske Hansa Kelzena da sastavi Ustav mlade republike. On je razvio austrijski model ustavne nadležnosti čija je ideja posle primenjena širom Evrope.

Kelzen je rođen u Pragu, a odrastao je u Beču u jevrejskog porodici u kojoj se govorio nemački jezik. Od 1918. do 1930. godine je bio redovan profesor državnog i upravnog prava na Bečkom univerzitetu. Njegov doprinos u oblasti teorije prava i političke teorije doneo mu je međunarodno priznanje, ali je usled antisemitske klime tadašnjeg vremena zbog svojih naprednih stavova stekao i neprijatelje. Već 1930. godine je napustio Beč, a 1940. godine je emigrirao u SAD.

Izložba će biti otvorena od 1. oktobra 2020. godine do 5. aprila 2021. godine.

„Bečlije u Kini. Bekstvo u Šangaj“

Ova izložba je posvećena sećanju na bečke Jevreje koji su za vreme Drugog svetskog rata napustili Beč i emigrirali u Kinu. Ubrzo nakon što su nacionalsocijalisti preuzeli vlast u Austriji u martu 1938. godine, Jevreji su bili marginalizovani, ponižavani i progonjeni. Mnoge zemlje su zatvorile svoje granice pa su njihove mogućnosti za bekstvo bile veoma ograničene. Kina je bila jedina zemlja za koju nije bilo teško dobiti vizu, ali su nemačke vlasti zahtevale dokumenta za emigraciju. Tadašnji generalni konzul Kine u Beču Ho Feng Šan, danas poznat kao „kineski Šindler“, izdavao je protivno volji kineske vlade hiljade viza bečkim Jevrejima.

Bečlije su u novoj domovini vrlo brzo organizovale „Mali Beč“ sa štandovima sa kobasicama, restoranima i kafeima koji su služili bečke specijalitete. Osnovali su sportska udruženja i novine, a mnogi umetnici među emigrantima organizovali su muzičke i kabare večeri, izvedbe opereta i pozorišne predstave.

Nakon što je Japansko carstvo zauzelo Šangaj 1941. godine, životni uslovi Jevreja počinju u kontinuitetu da se pogoršavaju sve dok nije došlo do osnivanja Šangajskog geta 1943. godine. Higijenski uslovi i loša snabdevenost doveli su do gladi i bolesti. Posle pobede saveznika 1945. godine poslednji Jevreji su napustili Kinu u pravcu SAD, Kanade, Australije i Izraela dok su se neki vratili u svoj rodni Beč.

Izložba će biti predstavljena od 21. oktobra 2020. godine do 18. aprila 2021. godine.

„Herclove ćerke – 100 godina WIZO. Bečke žene za Izrael“

Poslednja u nizu jesenjih izložbi u Jevrejskom muzeju biće u znaku žena. Udruženje „Women's International Zionist Organisation“ (WIZO) je osnovano 1920. godine u Londonu kao pokroviteljska organizacija za cionistička ženska udruženja iz različitih zemalja koja su zagovarala osnivanje Jevrejske države. Većina evropskih organizacija je tokom holokausta uništena, ali su neke od njih ponovo oživele nakon Drugog svetskog rata, kao što je to bio slučaj sa austrijskom.

Prvo Cionističko žensko udruženje u Beču osnovano je 15. februara 1898. godine, a 1921. godine se priključilo udruženju WIZO. Od osnivanja do danas WIZO broji 250.000 članova u preko 50 zemalja i najveća je međunarodna jevrejska ženska organizacija odgovorna za 800 ustanova u kojima se pomoć pruža svim osobama nezavisno od njihove veroispovesti ili porekla. Prva predsednica organizacije WIZO u Austriji je bila Erna Patak, prijateljica porodice Hercl iz koje potiče osnivač modernog cionističkog pokreta Teodor Hercl.

Izložba će biti otvorena od 18. novembra 2020. godine do 14. marta 2021. godine. Posetioци će moći da se upoznaju sa istorijom organizacije u predratnom i posleratnom periodu kroz zbirku dokumenata i fotografija iz WIZO arhive i arhive Jevrejske zajednice u Beču.

Više informacija

Jelena Čolić

Balkanska 2

11000 Beogradih

colic@eurocommpr.rs

www.eurocommpr.rs

www.facebook.com/eurocommprbeograd

www.twitter.com/EurocommPR_BEG